

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי מנחם אורן (סוסנוביק) ז"ל

בן יעקב וגולדה

נולד בפולין

בתאריך י"ד בתשרי תרע"ד, 15/10/1913

שרת בחיל רגלים

נפל במלחמת העצמאות, בירושלים

בתאריך י"ג בטבת תש"ח, 26/12/1947

נקבר בהר הזיתים

בן 34 בנפלו

קורות חיים

בן גולדה ויעקב, נולד ביום י"ד בתשרי תרע"ד (15.10.1913) בעיר פוהוסט שבפולין. בצעירותו למד בישיבה ורק בבגרותו הגיע לוויילנה, בה נתקבל לבית-המדרש למורים מיסודה של "תרבות" ולמד תורה מתוך עוני ומסירות. מטרת-חיוו היתה ללמוד ולהרביץ תורה ומכאן יחסו הלבבי לנוער, הערצתו לספר העברי והכרתו העמוקה בייעודו של הספר העברי בתפוצות. בהיותו בן 23 הוזמן לעיר רובנה שבפולין לכהן כמורה בבית-הספר "תרבות". עד מהרה התבלט שם כפדגוג והמוסד התברך בו: תלמידיו אהבוהו וחבריו המורים רחשו לו כבוד. בראשית מלחמת-העולם השנייה נמסר לדפוס ספר-לימוד שלו במדעי הטבע - ספר שהיה מיועד לבתי-הספר העבריים בפולין; אולם בגלל הפצצת ורשה לא זכה הספר למלא את תעודתו. מנחם היה בין היהודים המעטים שעשו את דרכם מפולין דרך ברית-המועצות עד יפאן ומשם דרך הודו לארץ-ישראל, משאת נפשו.

לאחר שהגיע לארץ, בשנת 1941, היה מורה בבית-הספר הריאלי בחיפה ושם היה פעיל בקרב שבטי-הצופים. התעניינותו בנוער הסבה אליו את תשומת-לבם של אנשי המחלקה לענייני-הנוער של ההסתדרות הציונית, וכעבור שנתיים, בשנת 1943, עבר ירושלימה לעבוד במחלקה זו. כוחות-נפש עצומים השקיע בעבודה זאת ועסק בה מתוך אהבה רבה. מנחם היה אחראי לפרסומי המחלקה, לארגון הסמינריונים למדריכים של תנועות-

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

הנוער הארצישראליות ולשאר הפעולות בקרב הנוער. כן הוטל עליו ארגון מחסן-הספרים המרכזי של המחלקה, אשר ממנו נשלחו רבבות ספרים לכל התפוצות, ובייחוד למרכזי אחינו הנידחים בגולה אשר להם חרד חרדה עמוקה. מסירותו למפעל הספר לגולה לא ידעה גבול: רבבות ספרים עבריים עברו תחת ידו - ספרי קודש וחול, ספרי קריאה ועיון, ספרים למתחילים ולמבוגרים. ביוזמתו התחילו גם ילדי בתי-הספר, באמצעות עיתוני-הילדים שהוא הקים, להביא את תרומתם, ולא היה קץ לאושרו כשמספר הספרים הגיע לעשרים וחמישה אלף. מנחם היה אחד מיוזמי הקורסים למדריכים שהתנהלו על-ידי המחלקה ובית-הנוער מיסודו של פ' רוטנברג ז"ל בשביל גולי קפריסין - וגם כאן התמסר ללא ליאות ובלב שלם. תפקידו המסועף במחלקה דרש ממנו את כל-כולו והוא לא חס על כוחו ומרצו (בנסיעות לכל חלקי הארץ, במשא ומתן עם סופרים, מרצים, מורים, מדפיסים ומוציאים לאור, בפגישות עם מדריכי נוער) - ואת הכל קיבל בשמחה מפני שמטרה אחת היתה לנגד עיניו: לשרת את הנוער. רבות פעל בדבקתו הנפשית ברעיון, במסירות לטיפולו ובהתמדה בביצועו - והכל מתוך צניעות וענוותנות. בעבודתו למען הנוער ראה את עצמו שליח-מצווה שאינו רשאי להימנע משליחותו גם בימים טרופים ובדרכים משובשות.

ביום י"ג בטבת תש"ח (26.12.1947), בשובו בשיירה מתל-אביב ירושלימה ממילוי-תפקידו, פגעו בו כדורי-האויב וכעבור שעות מספר יצאה נשמתו. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות שעל הר-הזיתים.

שמו נחקק באנדרטה שהוקמה בבית העלמין הצבאי בהר-הרצל לזכר חללי הרובע היהודי ולזכר לוחמים שנפלו במערכה על ירושלים והובאו לקבורה בהר-הזיתים.